EXAMINATION 2000

SINDHI

Time Allowed: 3 Hours **Maximum Marks : 100**

نوٽ: سڀني سوالن جا جواب لکو. سوال نمبر پنجون لازمي آهي.

١. ڪموهن جي دري واري ”سند ولڪت“ بابت جيڪا تحقيق ٿي آهي. ان تي روشني وجهو. (١٠)

يا

سنڌي ٻوليءَ جي بڻ بنياد بابت عالمن جا ڪهڙا رايا آهن؟ اوهان ڪهڙي راءِ سان متفق آهيو.

٢. حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي جي دعائيه شاعري مثالن سان نروار ڪريو. (١٠)

يا

حضرت سچل سرمست جي ڪلام جون خاص خوبيون بيان ڪريو.

٣. ”نورجهان“ يا ”غريبن جو ورثو“ انهي مان ڪنهن به هڪ ناول تي تنقيدي نوٽ لکو. (١٠)

يا

مرزا قليچ بيگ، شيڪسپيئر جا ڪهڙا ڊراما سنڌي ۾ ترجمو ڪيا؟ انهن مان ڪنهن به هڪ تي نوٽ لکو.

٤. ”سنڌي لوڪ گيت سنڌي تهذيب جو آئينو آهن“. مثالن ۽ دليلن سان واضح ڪريو. (١٠)

يا

پروليءَ ۽ ڳجهارت ۾ ڪهڙو فرق آهي. مثالن سان واضح ڪريو.

٥. هيٺين سوالن جا مختصر جواب لکو: (٥)

(الف) (i) چاقاضي قادن ڪافي جو شاعر هو؟

(ii) ”هود وٺي هود ٿهن“ ڪتاب جي مصنف جو نالو ٻڌايو؟

(iii) شاهه لطيف سرڪامود ۾ ڪهڙو قصو بيان ڪيو آهي؟

(iv) ”ڪچ ڪرديون“ ڪتاب جي مصنف جو نالو ٻڌايو؟

(v) مير عبدالحسين سانگي جي مزار ڪٿي آهي؟

(ب) شاهه لطيف جو رسالو ڪهڙن عالمن تيار ڪري ڇپرايو؟ ڪن به پنجن عالمن جا نالا لکو. (٥)

(ج) ڪافي يا غزل جي ڪن به پنجن اديبن جا نالا لکو. (٥)

(د) مزاحيه ادب جي ليکڪن مان ڪن به پنجن اديبن جا نالا لکو. (٥)

هيٺ ڏنل شخصيتن تي نوٽ لکو:

مولانا دين محمد وفائي. استاد بخاري.

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS IN B.P.S.-17 UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2001.

SINDHI

TIME ALLOWED: THREE HOURS MAXIMUM MARKS: 100

نوٽ : ڪي بہ پنج سوال حل ڪريو. سوال نمبر ٦ لازمي آهي، سڀني سوالن جون مارڪون برابر آهن.

١. سنڌي ٻوليءَ جو خمير، واديءَ سنڌ جي سرزمين مان نهيو آهي. مثالن سان هن راءِ تي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو.

٢. مثال ڏيئي ثابت ڪريو تہ شاهہ لطيف جو ڪلام، سنڌي ثقافت جو آئينو آهي.

٣. امر جليل جا افسانا، سنڌ جي سماجي زندگيءَ جي حقيقت نگاري ڪن ٿا، مثالن سان هن راءِ تي روشني وجهو.

يا

سراج جي ناولن ۾ سنڌ جي مسئلن جي عڪاسي ڪيل آهي. اوهان جي خيال ۾ هن راءِ ۾ ڪيتري قدر سچائي آهي؟

٤. مرزا قليچ بيگ جديد سنڌي ادب جو باني آهي. مثال ڏيئي هن راءِ تي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو.

يا

شيخ اياز، سنڌي وائيءَ ۾ نوان تجربا ڪيا آهن. شيخ اياز جي ڪلام مان مثال ڏيئي، هن راءِ تي واضح دليل ڏيو.

٥. لوڪ ادب جي تاريخ مان، جلال ڪٽيءَ، ساوڻ فقير، ابراهيم شاهہ يا صابر موريءَ جي لوڪ شاعريءَ مان ڪنهن بہ هڪ جي شاعريءَ مان سنڌ جي ثقافت جاعڪس نمودار ڪريو.

يا

ورهاڱي کان اڳ، حيدرآباد جو شهر سنڌي ادب ۽ ڊراماٽڪ سوسائٽين جو مرڪز هو. اوهان جي ڄاڻ موجب حيدرآباد ۾ ڪهڙيون ڪهڙيون ادبي ۽ ڊراماٽڪ سوسائٽيون مشهور هيون؟ انهن سوسائٽين ڪهڙا ڪهڙا اسٽيج ڊراما پيش ڪيا؟ ڪن بہ ٽن سوسائٽين جي ٽن ڊرامن جو تعارف ڪرايو.

لازمي سوال

(الف) هيٺين سوالن جا مختصر جواب لکو:

(۱) لطف اللطيف ڪتاب ڪنهن لکيو هو؟

(۲) تزڪره لطفي ڪتاب ۾ ڪهڙي موضوع تي لکيو ويو آهي؟

(۳) جنب گذاريم جن مين ڪتاب جو مصنف ڪير آهي؟

(۴) همه اوست ڪتاب ڪهڙي صنف تي ليکل آهي؟

(۵) مارئي رسالي جو ايڊيٽر ڪير هو؟

(ب) هيٺين ڪتابن جو هڪ هڪ جملي ۾ تعارف ڪرايو:

(٦) ياد رفتگان.

(٧) سنڌيون.

(٨) پونر پري آڪاش.

(٩) پيلاين جا پول.

(۱۰) مهراڻ جون چوليون.

(ت) لوڪ ادب جي منظوم صنفن مان ڪن به پنجن صنفن جا نالا لکو.

(ث) سنڌي ٻولي ۾ شايع ٿيندڙ ڪن به پنجن رسالن جا نالا لکو.

****

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS IN B.P.S.-17 UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2002.

SINDHI

TIME ALLOWED: THREE HOURS MAXIMUM MARKS: 100

نوٽ : ڪي به پنج سوال حل ڪريو. سوال نمبر ٨ لازمي آهي، سڀني سوالن جون مارڪون برابر آهن.

١. سنڌي ٻولي جي بڻ بنياد بابت عالمن جيڪي نظريا پيش ڪيا آهن، تن جو تفصيل بيان ڪندي ٻڌايو ته ڪهڙو نظاريو وڌيڪ مستند آهي؟

٢. محتاب محبوب پنهنجي افسانن ۾ سنڌي عورت جي مسئلن کي اثرائتي نموني بيان ڪيو آهي ! مثالن سان واضح ڪريو.

٣ سنڌي لوڪ ادب جي واڌاري ۽ سموهڻ ۾ ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ جي خدمتن تي روشني وجهو.

٤. پير علي محمد راشدي جي تصنيف « اهي ڏينهن اهي شينهن» جي مدد ۾ هڪ تصوراتي خاڪي وسيلي ڇا بيان ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي وئي آهي، وضاحت سان بيان ڪريو.

٥. سنڌي غزليه شاعري ۾ ڪهڙن ڪهڙن شاعرن نمايان مقام حاصل ڪيو آهي؟ تفصيل سان بيان ڪريو.

٦. شاهه ڪريم جي ڪلام ۾ تصوف، نصيحتن جا نڪتا، سماجي وهنوار ۽ فطرت سان انساني ناتن جي اپٽار ٿيل آهي. مثالن سان ثابت ڪريو.

٧. (الف) هيٺين فقري جو انگريزي ۾ ترجمو ڪريو. (١٠)

شاهه سنڌي جي سمورين مثبت ۽ منفي روايتن کي شاعري ۾ ظاهر ڪيو آهي، هن جي شاعري ۾ ويدن، جين مت، ٻڌمت ۽ تصوف جا فڪري اثر نمايان ملن ٿا، سائنسي وقت هن فطرت جي تبديلي، جماليات کان وٺي انسان جي جذبن جي عڪاسي ڪئي، سنڌس شاعري ۾ وجودي فڪر نمايان آهي، جنهن ۾ انساني مقصديت سڃاڻڻ کي وڏي اهميت حاصل آهي.

Question No.7 (b): Trsanslate the following paragraph into Sindhi: (10)

About 1,155 million people live in Asia - many more than in any other continent. Each year there is a big increase in the number of people in all Asian countries. There are so many more children born that every 100 people you see this year becomes 103 or 104 next year. This means that most families must find more food each year either by growing it or by buying it. But most men in every country are labourers in fields of factories or towns and seldom earn enough to feed, clothe and educate their families.

لازمي سوال

(الف) خال پريو:

١. منهنجي مختصر آتم ڪهاڻي ــــــ جي تصنيف آهي.
٢. مير عبدالحسين سانگي ــــــ جو شاعر آهي.
٣. سانگهڙ ناول ــــــ جي تخليق آهي.
٤. چار مقالا ــــــ جا لکيل مقالا آهن.
٥. پشو پاشا افساني جو ليکڪ ــــــ آهي.
٦. چوٿيهون در مجموعي جو ليکڪ ــــــ آهي.
٧. طالب المولىٰ ــــــ جو شاعر آهي.
٨. لوڪ ادب تخليق ڪندڙ ڪي ــــــ ڪوٺبو آهي.
٩. طارق اشرف ــــــ جو ايڊيٽر آهي.
١٠. ميرن جي دور ۾ سنڌ جي سرڪاري ٻولي ــــــ هئي.

(ب) هيٺين مان صحيح جواب چونڊي خال پريو:

١١ شاهه ايليا مرزا قليچ جو ترجمو ڪيل ــــــ آهي
(ناول، ڊرامو، افسانو)

١٢ عبدالرزاق راز جو لکيل ناول ــــــ آهي
(زينت، جهان آرا، نورجهان)

١٣ ٻيلاين جا ٻول ــــــ جو تحرير ڪيل ڪتاب آهي
(ڊاڪٽر سنديلو، ڊاڪٽرالانا، ڊاڪٽرنبي بخش بلوچ)

١٤ دل جي دنيا جو ليکڪ ــــــ آهي
(الطاف شيخ، سليمان شيخ، امر جليل)

١٥ مولود ــــــ شاعري جي صنف آهي
(انقلابي، مذهبي، اخلاقي)

١٦ هائيڪو اصل ۾ ــــــ ٻولي جي شاعري جي صنف آهي
(اسپيني، فارسي، جاپاني)

١٧ رهنمائي شاعري ــــــ جي تصنيف آهي
(ڊاڪٽرفهميده حسين، ڊاڪٽرابراهيم خليل، ڊاڪٽرالانا)

١٨ لاٽ ــــــ جو مجموعو آهي
(افسانن، ڊرامن، شاعري)

١٩ رڳون ٿيون رباب جو خالق ــــــ آهي
(الطاف عباسي، الطاف شيخ، تنوير عباسي)

٢٠ ڊاڪٽر گربخشاڻي ــــــ جو رسالو ترتيب ڏنو.
(سچل سرمست، شاهه عبدالطيف، سامي)

. . . .

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS IN B.P.S.-17 UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2003

SINDHI

TIME ALLOWED: THREE HOURS **MAXIMUM MARKS: 100**

نوٽ: ڪن به پنجن سوالن جا جواب لکو. سوال نمبر اٺون لازمي آهي. هر هڪ سوال تي هڪ جيترين مارڪن رکيل آهن.

١. سنڌي لوڪ ادب مان ڪهڙي صنف اوهان کي وڌيڪ وڻي ٿي؟ مثالن سان واضح ڪريو.

٢. شاهه عبداللطيف ڀٽائي جي مقبوليت جا سبب بيان ڪريو.

٣. سنڌي ٻولي ۽ تي ٻين ڪهڙين ٻولين جو اثر آهي؟ مثالن سان واضح ڪريو.

٤. سنڌي زبان ۾ سفرناما لکندڙ اديب ۾ الطاف شيخ کي ڪهڙو مقام حاصل آهي؟ دليلن سان واضح ڪريو.

٥. مرزا قليچ بيگ جي ترجمو ڪيل ڊرامن مان ڪنهن به هڪ جون خاص خوبيون نروار ڪريو.

٦. ناول ڇا کي ٿو چئجي؟ ان جي فني سٽا تي بحث ڪريو.

٧. (الف) هيٺ ڏنل ٽڪري جو انگريزي ۾ ترجمو ڪريو:

شاهه عبداللطيف جي احوال کان سواءِ مغل ۽ ڪلهوڙا دورواري سنڌ جو احوال اڌورو ليکيو ويندو. هي ۽ شخصيت ان وقت سنڌ ۾ موجود هئي، جڏهن مغلن جي حڪومت ۽ ڪلهوڙن جون راهون الڳ ٿي رهيون هيون. شاهه صاحب اهو زمانو اکين سان ڏٺو. هي ۽ اهو شاعر آهي، جنهن پنهنجي عوام لاءِ شعر چيو. سندس شاعري ۽ کي روحانيت ۽ تصوف جي مسلڪ جي بنياد تي اسلام جي اعليٰ پيغام ۽ تعليم مان اتساهه مليو.

(ب) هيٺ ڏنل انگريزي پيراگراف جو سولي سنڌي ۾ ترجمو ڪريو:

Culturally Multan enjoyed a good reputation. It always maintained its intellectual position which brought better results in the social life of Multan. Multan produced men of letters who influenced the local population. The learned scholars of Multan wrote several books which were acknowledged and duly rewarded by the Mughals. Under the patronage of religious intelligentsia Maktab, Madrasa and Khanqah were the educational institutions where the scholars used to hold their classes.

لازمي سوال

٠٨ (الف) خال پريو:

٠١ جنب گزاريم جن سين ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ جي تصنيف آهي۔

٠٢ رسالو سچل سرمست جو مرتب ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

٠٣ فقير قادربخش بيدل ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ شهر ۾ پيدا ٿيو۔

٠٤ بيوس جو پورو نالو ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

٠٥ سنڌ جا اسلامي درسگاه ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ جي تصنيف آهي۔

٠٦ ڪتاب ” مسڪين جهان خان ڪوسو“ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ جي تصنيف آهي۔

٠٧ ڪتاب ”بندر بازارين“ جو ليکڪ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

٠٨ ”پکڙا ۽ پنهوار“ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ جو مجموعو آهي۔

٠٩ ڪتاب ”سون ورني ڌرتي“ جو ليکڪ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

١٠ استاد بخاري جو اصل نالو ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

(ب) هيٺين جا صحيح جواب لکو:

١١ ”لاٽ“ شعري مجموعو ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ جو آهي۔

(استاد بخاري ، اياز گل، شمشيرالحيدري)

١٢ ڪتاب ”سنڌي ٻولي جي تاريخ“ جو مصنف ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

(ڊاڪٽر غلام علي الانا، سراج الحق، ڀيرومل)

١٣ ڪتاب ”ڪافي“ جو مصنف ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

(عطا محمد حامي، مخدوم طالب مولئ، تنوير عباسي)

١٤ سون ورني ڌرتي ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

(ناول، ڊرامو، سفرنامو)

١٥ ڪتاب لطف اللطيف جو مصنف ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

(لطف الله بدوي، مولانا وفائي، مير سانگي)

١٦ ”جڏهن سانُ نہ هوندس“ ڪتاب جو ليکڪ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

(نسيم کرل، جمال ابڙو، امر جليل)

١٧ ”ڪک پن“ ڪتاب جو ليکڪ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

(اياز قادري، علي احمد بروهي، علي بابا)

١٨ ”هوڏوئي، هوڏينهن“ ڪتاب جو مصنف ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

(پير علي محمد راشدي، محمد ابراهيم جويو، سيد حسام الدين راشدي)

١٩ سنڌي لوڪ ادب جي ارتقائي تاريخ جو مصنف ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ آهي۔

(ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ، ڊاڪٽر سنڌيلو، الله بخش نظاماڻي) ۔

٢٠ ”نورجهان“ ناول ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ جي تصنيف آهي۔

(خلنهند دريائي، ڊاڪٽرگربخشاڻي، غلام محمد شاهواڻي)

۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ ۔

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO THE POSTS IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2004

SINDHI

TIME ALLOWED: THREE HOURS **MAXIMUM MARKS: 100**

نوٽ: ڪي بہ پنج سوال حل ڪريو. سوال نمبر اٺون لازمي طور حل ڪرڻو آهي. هر هڪ سوال ني هڪ جيتريون مارڪون رکيل آهن.

۱. ”ڪن ماهرن جو خيال آهي تہ سنڌي ٻولي ٻارهين صدي عيسوي ۾ وجود ۾ آئي“. پنهنجي مطالعي جي آڌار تي هن راءِ تي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو.

۲. ”شاهه عبداللطيف ڀٽائي سنڌي ٻوليءَ جو معمار آهي“. شاهه جي ڪلام جي مدد سان هن راءِ تي مثالن سان روشني وجهو.

۳. ڪن نقادن جي راءِ ۾ سنڌي ٻوليءَ جي ترقي پسند ادب جو باني ڪشنچند ”بيوس“ هو. مثالن سان، سنڌي ٻوليءَ جي ترقي پسند ادب جي شروعات ۽ ارتقا تي وضاحتي مضمون لکو.

۴. ”جديد سنڌي نثر جو باني شمس العلماء مرزا قليچ بيگ هو“. سنڌي ادب جي تاريخ مان مثال ڏيئي هن راءِ تي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو.

۵. سنڌي ٻوليءَ جي صوفيائي ادب جي شروعات ڪڏهن ٿي ۽ ڪهڙي شاعر جي حوالي سان مڃي ويندي آهي؟ سنڌي ادب جي تاريخ جي حوالي سان، هن سوال جو وضاحتي جواب لکو.

۶. هيٺيان ڪتاب، سنڌي ادب جي ڪهڙين صنفن جي باري ۾ لکيل آهن، ۽ انهن جا مصنف ڪير آهن؟ ڪي بہ پنج جواب ڏيو.

گلقند، نئين سهڻي خيال جاڳيا، گيت اُڀايل مورن جا، سيرو ڏاڙهل، سنڌي صحيفو، تذڪره لطيفي ۽ بندر بازاريون.

۷. (الف) هيٺ ڏنل پئراگراف جو آسان انگريزي ۾ ترجمو ڪريو:

سنڌي ادب جا لکت ۾ اُهڃاڻ، سڀ ڪان پهرين، سومرن جي دور (۱۰۱۰ع — ۱۳۵۱ع) ۾ ملن ٿا. هيءُ دور سنڌي ادب جي تاريخ ۾ هڪ اهم ور رهيو آهي، ڇاڪاڻ تہ قومي ۽ وطنيت جي جذبي ۽ خود قرباني واري جذبي جي لحاظ کان هيءُ دور خاص طور اهميت وارو آهي. هن دور جي سومرن جي سبق، سنڌ جي ماڻهن ۾ جاڳرتا آئي، سندن ارادا پختا ڪيا، ۽ سندن حوصلا بلند ڪيا. اڄ بہ هيءُ دور سنڌ جي نئين نسل جي ذهنن ۾ سندن زنده رهڻ جا جذبا ۽ اُمنگ اُجاگر ڪندو آهي.

(ب) Translate into easy, idiomatic Sindhi:

Much information about pre-Islamic Sindh can be gleaned from early Islamic sources. A typical example is the reference to the historical, Sindhian Era found in 'Alberuni's India' about the early Arabic translation (Alarkand) of Brohmagupta's astronomical work 'Khanda Khadayaka'. This translation was made at the new capital of Al-Mansurah in 117 A.H. (735 AD). The translation while recording this year of the Hijra Era also gave its equivalent of the Sindhian Era, viz: 'the month of Chaitra of the year 109 (S.E.).

لازمي سوال

۸. هيٺ ڏنل ڏنگين مان، صحيح جواب چونڊي، سوال حل ڪريو.

۱. «پشو پاشا» ـــــ جي ڪهاڻين جو مجموعو آهي. (ڊاڪٽر نجم عباسي، جمال ابڙو، آغا سليم)

۲. «اداس واديون» ـــــ جي ڪهاڻين جو مجموعو آهي. (حيدر سنڌي، عبدالقادر جوڻيجو، علي بابا)

۳. «زوال» ناول جي مصنف جو نالو ـــــ آهي. (غلام نبي مغل، وليرام ولڀ، ڊاڪٽر قاضي خادم)

۴. «غريبن جو وزٽو» ڪتاب ـــــ جي تصنيف آهي. (کانچند درياڻي، محمد عثمان ڏيپلائي، ترائنداس پيپاڻي)

۵. «هوا جي سامون» ڪتاب ـــــ جي شاعري جو مجموعو آهي. (تاجل بيوس، امداد حسيني، عنايت بلوچ)

۶. «لاٽ» ڪتاب جي مصنف جو نالو ـــــ آهي. (تنوير عباسي، شمشير الحيدري، عبدالڪريم گدائي)

۷. «لغات لطيفي» ڪتاب ـــــ جي تصنيف آهي. (ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ، غلام محمد شهواڻي، مرزا قليچ بيگ)

۸. «سنڌي غزل جي اوسر» ـــــ جي تحقيق آهي. (شيخ اياز، نصير مرزا، ڊاڪٽر اياز حسين قادري)

۹. «ورهاڱي کان پوءِ سنڌي ناول جي اوسر» ـــــ جي ڪيل تحقيق آهي.

(ڊاڪٽر غلام حسين پناڻ، ڊاڪٽر قاضي خادم، پروفيسر نورافروز خواجه)

۱۰. «گل ڦلو گرفتار جو» ڊرامي جو ليکڪ ـــــ آهي. (ممتاز مرزا، منظور نقوي، آغا سليم)

۱۱. «سنڌي سياجهڙا» ڪتاب ـــــ لکيو آهي. (شهيد سردار علي شاهه، رشيد احمد لاشاري، محمد اسماعيل عرساڻي)

۱۲. عبدالواحد سنڌي ـــــ ماهوار رسالي جو پهريون ايڊيٽر هو. (مهراڻ، نئين زندگي، سهڻي)

۱۳. «فيروز دل افروز» مرزا قليچ بيگ جو ترجمو ڪيل ـــــ آهي. (ناول، ڊرامو، مضمونن جو مجموعو)

۱۴. «خواب، خوشبو ۽ ڇوڪري» ڪتاب جو موضوع ـــــ آهي. (ڪهاڻيون، شاعري، ناول)

۱۵. «رهنماءِ شاعري» ڪتاب ـــــ موضوع جي باري ۾ آهي. (ادب ۽ تنقيد، ڪافيون، گيت)

۱۶. «سنڌي ٻولي ۽ جو اڀياس» ڪتاب جو مصنف ـــــ آهي.

(سراج، پروفيسر علي نواز جتوئي، ڊاڪٽر غلام علي الانا)

۱۷. «سانوڻ ۽ ڪارونڀو» ڪتاب جو موضوع ـــــ آهي. (تنقيدي ادب، آتم ڪهاڻي، سفرنامو)

۱۸. «چوٽيهون در» افسانو ـــــ لکيو هو. (امر جليل، جمال رند، نسيم احمد کرل)

۱۹. «سنڌي ادب جو تاريخي جائزو» ـــــ جي تحقيق آهي.

(خان بهادر محمد صديق ميمڻ، عبدالجبار جوڻيجو، ڊاڪٽر عبدالمجيد ميمڻ سنڌي)

۲۰. «بردو سنڌي»، سنڌي شاعري ۾ جي ـــــ صنف جو شاعر هو. (گيت، غزل، نظم)

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2006

SINDHI

Time Allowed: Three Hours — Maximum Marks: 100

نوٽ: ڪي به پنج سوال حل ڪريو. سوال نمبر اٺون لازمي آهي. سڀني سوالن جون مارڪون برابر آهن.

١. سنڌي ٻوليءَ جي بڻ بنياد بابت ماهرن ڪهڙا ڪهڙا نظريا پيش ڪيا آهن، اوهان جي خيال ۾ انهن مان ڪهڙو نظريو وڌيڪ مستند آهي؟ ڀرپور جواب ڏيو.

٢. سنڌي ٻوليءَ ۾ ڪافيءَ جي صنف ڪڏهين وجود ۾ آئي؟ ڪافيءَ جا ڪهڙا مشهور شاعر ٿي گذريا آهن؟

٣. شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ جا رسالا ڪهڙن ڪهڙن عالمن تاليف ڪيا آهن؟ انهن مان ڪهڙو رسالو وڌيڪ مستند آهي؟ دليلن سان ثابت ڪريو.

٤. «امر جليل جي افسانن مان جيڪڏهن مڪالمن کي ڪيڏي ڇڏجي ته جيڪر اهي بي جان ٿي وڃن».
مٿين راءِ تي مثالن سان تبصرو ڪريو.

٥. استاد بخاري پنهنجي شاعريءَ ۾ ڪهڙن موضوعن کي جڳهه ڏني آهي؟ ڇا کيس عوامي شاعر ڪوٺي سگهجي ٿو؟ سندس شعرن مان مثال ڏيئي وضاحت ڪريو.

٦. اهي ڏينهن اهي شينهن سنڌ جي ادب، تاريخ، تمدن، ثقافت، صحافت، سياست ۽ تهذيب جو هڪ دستاويز آهي. مٿين راءِ تي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو.

٧. (الف) هيٺ ڏنل فقري جو انگريزي ۾ ترجمو ڪريو:

سنڌ ۾ مسلمانن جي پهرين مذهبي سياسي جماعت «سنڌ محمدن ايسوسئيشن» جنهن جو بنياد خانبهادر حسن علي آفندي رکيو. هندستان ۾ ان جماعت جو بنياد سيد امير علي رکيو. ان وقت ۾ حسن علي آفندي جو ڪلڪتي وڃڻ ٿيو. جنهن کان پوءِ ١٨٨٣ ۾ سنڌ محمد ايسوسيئشن جي ڪراچي ۾ شاخ قائم ٿي. حسن علي آفندي سنڌ ۾ مقبول شخصيت هئي. پاڻ سنڌ ۾ پهريون مسلمان وڪيل هو. هو تمام گهڻو رکئو ملڻو ۽ خوش مزاج انسان هو. پنهنجي اعلي خلصتن جي ڪري ماڻهن جون دليون ڏانهن ڇڪجي ويندي يون هيون.

(ب) Translate into easy idiomatics Sindhi.

Anklets or "Karyu" seen in the sculptures were common ornaments worn in the past. At present such leg ornaments are seen only in the rural areas. In some cases the weight of silver anklets exceeds one kilo each. but normally these are of hollow tube, made and bent in the circular shape. Some anklets seen in bas-reliefs appear t. consist of a large ring fringed with ovoidal pendants which are perhaps jingling anklets.

لازمي سوال

٨. (الف) هيٺ ڏنل صحيح يا غلط جواب آهن، چونڊ ڪريو.

٠١ علي احمد بروهي مزاح نگار هو. (صحيح يا غلط)

٠٢ گل ڦل مضمونن جو مجموعو آهي. (صحيح يا غلط)

٠٣ قصيدو نثري صنف آهي. (صحيح يا غلط)

٠٤ «شڪليون» شاعري جو مجموعو آهي. (صحيح يا غلط)

٠٥ «اوڙاهه» تاريخي ناول آهي. (صحيح يا غلط)

٠٦ قاضي قاضن ڪلهوڙن جي دور جو شاعر هو. (صحيح يا غلط)

٠٧ بدنصيب ٽري اسماعيل عرساڻي جو تحرير ناول ڪهل آهي. (صحيح يا غلط)

٠٨ ڪتاب ابيات سنڌي ۾ مخدوم هاشم جو ڪلام ڏنل آهي. (صحيح يا غلط)

٠٩ بلو دادا جمال ابڙي جي افسانن جو مجموعو آهي. (صحيح يا غلط)

١٠ قطعو ۾ ستن مصرن تي ٻڌل هوندو آهي. (صحيح يا غلط)

(ب) ڏنگين ۾ ڏنل ٽن جوابن مان صحيح جواب جي چونڊ ڪري لکو.

١١ موهن جو دڙو علي بابا جو لکيل ______ آهي. (ناول، ڊرامو، افسانو)

١٢ رڳون ٿيون رباب ____ جو شعري مجموعو آهي. (تنوير عباسي، نور عباسي، الطاف عباسي)

١٣ ڊاڪٽر غلام علي الانا ____ جو ماهر آهي. (لسانيات، سياسيات، اقتصاديات)

١٤ سچل سرمست جو اصل نالو ____ هو. (عبدالجبار، عبدالوهاب، عبدالستار)

١٥ شاهه عبداللطيف ڀٽائي جي رسالي جو پهريون سُر ____ آهي. (مارئي، ڪاموڏ، ڪلياڻ)

١٦ سانگهڙ ____ ناول آهي. (سماجي، جاسوسي، تاريخي)

١٧ سفيد وحشي ____ جي افسانن جو مجموعو آهي. (شيخ راز، شيخ اياز، اياز قادري)

١٨ خليفو گل ____ جو شاعر هو. (بيت، قصيدو، غزل)

١٩ موجوده سنڌي صورتخطي سن ____ ع ۾ جڙي راس ٿي. (١٧٥٣، ١٨٥٣، ١٩٣٧)

٢٠ مقالات الحڪمت ____ جو مجموعو آهي. (مضمونن، غزلن، افسانن)

****

Sindhi - 2006

1052

رکيل آهن:

١. دنيا جي ٻولين جا مشهور خاندان ڪهڙا آهن؟ مثالن ۽ دليلن سان سمجهايو ته سنڌي ٻولي، انهن مان ڪهڙي خاندان سان واسطو رکي؟

٢. سنڌ سميت برصغير جي سيني صوفي ۽ ويدانتي شاعرن، عورت کي عاشق جي روپ ۾، پنهنجي ڪلام ۾ پيش ڪيو آهي. اوهان جي خيال ۾ اُن جا ڪهڙا سبب ٿي سگهن ٿا؟

٣. ڳاهه، سنڌي شاعري ۾ جي هڪ آڳاٽي صنف آهي، ڳاهه جو مفهوم ڇا آهي؟ ڪهڙن ڪهڙن شاعرن انهي ۾ صنف کي استعمال ڪيو آهي؟ مثال ڏيئي پنهنجا خيال ظاهر ڪريو.

٤. سنڌي ٻولي ۾ موجوده وقت ڪم ايندڙ الف- ب جا حرف لکو ۽ ٻڌايو ته انهن مان ڪهڙا ڪهڙا حرف، ٻين ٻولين جي صورتخطي ۾ مان کنيا ويا آهن. ڪهڙا حرف موجوده سنڌي صورتخطي ۾ ۾ شامل ڪيا ويا آهن. اُن کان پوءِ موجوده سنڌي صورتخطي ۾ جي ارتقا جي تاريخ بيان ڪريو.

٥. سنڌي ٻولي ۾ جو ادب، هر دور ۾، سنڌي سماج جي مختلف مسئلن جو آئينه دار رهيو آهي. مثال ڏيئي هن راءِ تي تفصيلي روشني وجهو.

٦. هيٺان ڪتاب، سنڌي ادب جي ڪهڙين صنفن جي باري ۾ لکيل آهن؟ انهن جا مصنف ڪير آهن؟ سين، ساپيان ساڻ، ڪنمال، ڇير ڪين ڏي، انڪوائري آفيسر، راڳنامو، مشرقي شاعري ۾ جافني قدر ۽ رجحانات، پائي پٽ دتتا، اڪين ميگه ملها رءِ مالهڻ. انهن مان ڪن به پنجن جا جواب لکو.

٧. هيٺ ڏنل پئرا گرافن جو ترجمو ڪريو:

(الف) بامحاوره انگريزي ۾ ترجمو ڪو ڪريو:

جهڙي ۽ ريت زندگي ڪڏهن به هڪ هنڌ نه بيٺي آهي، اهڙي ۽ ريت ڪهاڻي ۾، جو فن به زندگي ۾، جيان اڳتي وڌندو رهيو آهي. جيڪو به فن، هڪ هنڌ بيٺو آهي اهو پنهنجي موت پاڻ مري ويندو آهي. افسانه نويسي ۾ جو فن، شروعاتي قصن، آکاڻين، داستانن ۽ ناولن کان ٿيندو، مختصر ڪهاڻي ۾ تائين پهتو آهي، قبائلي ۽ جاگيرداراڻي سماج، قصي ۽ داستان جهڙين طويل ۽ روماني صنفن کي، پنهنجي وجود جي اظهار لاءِ مناسب سمجهيو هو، جيئنته ١٨ صدي ۾ جي پڇاڙي ۾ سان يورپ جي اندر صنعتي انقلاب جي شروعات ٿي چڪي هئي، ۽ يورپ قديم جاگيرداراڻي سماج کي ختم ڪري، مشيني زندگي ۾ جو آغاز ڪري چڪو هو. ماڻهن کي ايترو وقت نه ٿي مليو جو اهي وڏاوڏا قصا ۽ داستان پڙهي سگهن، ڇاڪاڻ ته سماج جون پنهنجون گهرجون هونديون آهن، نئون سماج پنهنجي پيٽ مان نون مسئلن ۽ گهرجن کي جنم ڏيندو آهي. اهڙي ۾ ريت انقلاب اچڻ ڪري، انساني ذهن ۾ نون تصورن ۽ خيالن جنم ورتو.

Translate the following paragraph into idiomatic Sindhi Prose: (ب)

The home is the basic unit of our socity, where a child and grown up, physically and mentally. According to psychologists, the formation or basic personality of a child is completed in the dirst ten to twelve years of life. Thus, the atmosphere at home moulds a person either as a lover of peace, or as a killer of peace. Whatever the parents happen to be like, the child follows them in language, religion and character.

After home, the second place of learning is the school or the mosque. However, thousands of children have no opportunity to study in either. Due to poverty, ignorance and literacy, parents do not take care of their children, and hence children grow up under the influence of whatever environment they happen to find themselves in.

لازمي سوال

۸. هي ء لازمي سوال آهي:

(الف) هيٺ ڏنل ڏنگين مان صحيح جواب چونڊي، جملن ۾ ڇڏيل خالي جايون ڀريو:

۱. درونديء جوديس ڪتاب جو مصنف...... آهي.

(علي باب......ماهتاب محبوب...... حميد سنڌي)

۲. سنڌي شاعري، فن ڪان فڪر تائين ڪتاب ...... جو لکيل آهي.

(تاج جويو...... شوڪت شورو...... عبدالوحيد جتوئي)

۳. ادبي تنقيد، فن ۽ تاريخ ڪتاب جي مصنفه ...... آهي.

(ڊاڪٽر سحر امداد...... ڊاڪٽر نور افروز خواجه...... ڊاڪٽر فهميده حسين)

۴. سنڌي ادب جو مطالعو ڪتاب ...... جي تصنيف آهي.

(ڊاڪٽر عبدالمجيد ميمڻ ...... ڊاڪٽر قاضي خادم...... ڊاڪٽر عبدالجبار جوڻيجو)

۵. لغات سنڌي مخففات ...... موضوع بابت آهي.

(تحقيقي لغات...... پهاڪا...... سنڌي لسانيات)

(ب) ڏنگين مان «ها يانه» جو لفظ چونڊي جواب ڏيو:

۱. سنڌي صورتخطي ۽ سنڌي خوش خطي ڪتاب جو مصنف سراج الحق ميمڻ آهي.

۲. دل آرام ڪتاب جو موضوع، مضمون آهي.

۳. سنڌي ڪتهڙا ڪتاب تنقيد جي باري ۾ آهي.

1054

۴. سير ڪوهستان ڪتاب جو مصنف محمد اسماعيل عرساڻي هو.

۵. مصري شاه واڻين جو شاعر هو.

(ت) هيٺ ڏنل جملن ۾ ڇڏيل خال ڀريو.

۱. الله بخش عقيلي ءَ جو تخلص ...... هو.

۲. اُبوجهو تخلص، ...... جو هو.

۳. ميون شاو عنات رضوي ...... دور جو شاعر هو.

۴. سامي ءَ جو نالو...... ۽ سندس ذات ...... هئي.

۵. سنڌي سڀاجهڙا ڪتاب ...... لکيو هو.

(ج) هيٺين جملن ۾ خالي جايون ڀريو:

۱. اوڙاه ڪتاب ...... صنف جي باري ۾ لکيل آهي.

۲. سچل سرمست ...... سن ۾ ڄائو هو.

۳. مخدوم معين ٺٽوي ءَ جو اصل نالو ...... هو.

۴. نیچے سے کٹا ہوا ہے۔

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2007

Roll Number

SINDHI

TIME ALLOWED: THREE HOURS MAXIMUM MARKS: 100

نوٽ: ڪي به پنج سوال حل ڪريو. سوال نمبر اٺون لازمي سوال آهي. هر هڪ سوال تي هڪ جيترين مارڪون رکيل آهن.

سوال نمبر ١:- جمال ابڙي جا افسانا سنڌي سماج جي مسئلن جي ڪهڙي نموني عڪاسي ڪن ٿا؟ مثالن سان واضح ڪريو.

سوال نمبر ٢:- مرزا قليچ بيگ کي ترجمن جو بادشاهه چئجي ته وڌاءُ نه ٿيندو. هن راءِ تي روشني وجهو.

سوال نمبر ٣:- ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ جي ترتيب ڏنل «شاهه جي رسالي» بابت پنهنجا ويچار لکو.

سوال نمبر ٤:- قاضي قادن جي ڪلام کي سنڌي شاعريءَ ۾ ڪهڙي اهميت حاصل آهي؟ دليلن سان واضح ڪريو.

سوال نمبر ٥:- سنڌي ٻوليءَ جي بڻ بنياد بابت جيڪا کوجنا ٿي آهي، اُن تي روشني وجهو.

سوال نمبر ٦:- هيٺين مان ڪن به ٻن تي مختصر نوٽ لکو.

(١) مرثيو (٢) غزل (٣) بيت (٤) ڪافي

سوال نمبر ٧:- (الف) هيٺ ڏنل پيراگراف جو انگريزيءَ ۾ ترجمو ڪريو.

"راءِ گهراڻي، برهمڻ گهراڻي ۽ عرب-اسلامي حڪومتن واري دوُر ۾، سنڌ جي مسلسل سياسي وحدت سبب، «سنڌ جي ٻولين» ۾ وڏيڪ مرڪزيت پيدا ٿي ۽ هڪ عام فهم ٻوليءَ جي اوسر ٿي. عرب دوُر حڪومت ۾ ٻولي جي نفسياتي ڪيفيت بدلي، ٻولي جي تمدني سرمائي ۾ واڌارو آيو، ٻولي جي سٽاءَ صورتخطي ۽ صرف نحو تي اثر پيو. سنڌي ٻولي عربي صورتخطي ۾ لکجڻ ۾ آئي ۽ اها صورتخطي وڏيڪ عام رائج ٿيڻ لڳي، جيتوڻيڪ ٻيون مقامي صورتخطيون ٻڻ هلنديون رهيون."

سوال نمبر ٧:- (ب) **(b) Translate the following Paragraph into idiomatic Sindhi Prose.**

"The people of Sindh have a rich and hoary past. They have a glorious history behind them which is rich both in Chivalry and romance. They are the real representatives of the great civilization which existed in Moenjo-Daro about 5000 years ago, passing through several vicissitudes and finally culminating in the glorious culture which prevailed in the region now constituting Pakistan. These are the people who had the first contact with Islam in the Indo-Pakistan Sub-Continent when Mohammad Bin Qasim set his foot on the soil of Sindh in 8th Century A.D."

(لازمي سوال)

سوال نمبر۸:۔ هي لازمي سوال آهي.

(الف) ڏنگين ۾ ڏنل جوابن مان صحيح جواب جي چونڊ ڪري لکو:

(۱) "سنڌي ٻولي جي تاريخ" جو ليکڪ ________ آهي:

(ڊاڪٽر بلوچ..... ڀيرومل..... عبدالمجيد ميمڻ)

(۲) سچل سرمست جو فارسي شاعري ۾ تخلص ________ هو:

(اقرار..... اسرار..... آشڪار)

(۳) شاهه عبداللطيف ڀٽائي ________ دؤر جو شاعر هو:

(ٽالپر..... ڪلهوڙا..... سما)

(۴) فقير قادر بخش بيدل جي مزار ________ ۾ آهي:

(روهڙي..... سکر..... خيرپور)

(۵) "اونداهي ڌرتي روشن هٿ" ________ جو لکيل آهي:

(آغا سليم..... تنوير عباسي..... شمشير الحيدري)

(۶) "سُرهي سُرهي سار" ________ صنف جو ڪتاب آهي:

(ڪهاڻي..... مضمون..... سفر نامو)

(۷) دين محمد وفائيءَ جي لکيل ڪتاب جو نالو ________ آهي:

(مقدمہ لطيفي..... لطف اللطيف..... لطائف لطيفي)

(۸) "احوال شاهه عبداللطيف ڀٽائي" ________ جو لکيل آهي:

(گربخشاڻي..... مير عبدالحسين سانگي..... مرزا قليچ)

(۹) "جهڙا گل گلاب جا" ________ جو لکيل آهي:

(ڊاڪٽر عبدالجبار جوڻيجو.....غلام رباني آگرو.....علي محمد راشدي)

(۱۰) "روشن چانورو"، ڪهاڻين جو مجموعو ________ جو لکيل آهي:

(ثميره زرين.....نجم عباسي.....نسيم کرل)

(ب) هيٺ ڏنل صحيح يا غلط جواب آهن، چونڊ ڪريو:

(۱۱) "شاهه جو رسالو" پهريون ڀيرو ڊاڪٽر سورلي ڇپرايو. (صحيح/غلط)

(۱۲) موجوده سنڌي الف ـ ب ٽالپرن جي دؤر ۾ جڙي راس ٿي. (صحيح/غلط)

(۱۳) "سانوڻين يا ڪاروينو" مرزا قليچ بيگ جو لکيل آهي. (صحيح/غلط)

(۱۴) "ڪٿي نہ پهچبو ٿڪ مسافر" جو ليکڪ محمد صديق مسافر آهي. (صحيح/غلط)

(۱۵) نورالهديٰ شاهه پنهنجي ڪتاب "ڪربلا" ۾ ڪربلا جي واقعي
جو ذڪر ڪيو آهي. (صحيح/غلط)

(۱۶) "سانگهڙ"، محمد عثمان ڏيپلائي جو لکيل ناول آهي. (صحيح/غلط)

(۱۷) "چار مقالا" جو ليکڪ شمس الدين عرسائي آهي. (صحيح/غلط)

(۱۸) "ملير ڪان مالمو" جو ليکڪ الطاف شيخ آهي. (صحيح/غلط)

(۱۹) "اُهي ڏينهن اُهي شينهن" جو ليکڪ حسام الدين راشدي آهي. (صحيح/غلط)

(۲۰) "چام، چاموٽ ۽ چامڙا" ڪتاب جو مصنف علي احمد بروهي آهي. (صحيح/غلط)

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
(CSS) COMPETITIVE EXAMINATION, 2008
FOR RECRUITMENT TO THE POSTS IN BPS-17,
UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT

Roll Number

SINDHI

TIME ALLOWED	(PART-I)	30 MINUTES	MAXIMUM MARKS: 20
	(PART-II)	2 Hours & 30 Minutes	MAXIMUM MARKS: 80

NOTE		
	(i)	**First** attempt **PART-I (MCQ)** on the separate **Answer Sheet** which shall be taken back after **30 minutes.**
	(ii)	**Overwriting/cutting of the options/answers will not be given credit.**

PART-I (MCQ)
(COMPULSORY)

Q.1. Select the best option/answer and fill in the appropriate box on the Answer Sheet. (20)

(i) ناول «ڦڙاڏوسوئي سڏ» جو ليکڪ ـــــــ آهي.

(a) امرجليل (b) سراج (c) آغا سليم

(ii) «جلا وطن» ـــــــ جي افسانن جو مجموعو آهي.

(a) ماهتاب محبوب (b) ثميره زرين (c) نورالهديٰ شاهه

(iii) «شاهه جي شاعري ۾ عورت جو روپ» ـــــــ جو لکيل آهي.

(a) ڊاڪٽر غلام نبي سڌايو (b) ڊاڪٽر فهميده حسين

(c) شاهنواز سوڍر

(iv) «پيغام لطيف جو ليکڪ ـــــــ آهي.

(a) عبدالوحيد آريسر (b) پير حسام الدين راشدي

(c) جي ايم سيد

(v) «زندگي ۽ جو سفر» ـــــــ لکيو آهي.

(a) عبدالغفور پرگڙي (b) عبدالغفار سومرو

(c) عبدالغفور الستي

(vi) «شاهه سچل ۽ سامي» جو ليکڪ ـــــــ آهي.

(a) محمد ابراهيم جويو (b) عبدالمجيد سنڌي

(c) ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ

(vii) ڊاڪٽر گربخشاڻي ۽ ـــــــ لکيو آهي.

(a) مقدمه لطيفي (b) مضمون ۽ مقالا

(c) مقالات الحڪمت

Page 1 of 3

(viii) «شبنم سبنم ڪنول ڪنول» ـــــــ جي ڪهاڻين جو مجموعو آهي.

(a) علي بابا (b) نسيم کرل (c) نجم عباسي

(ix) «آءَ اهائي مارئي» ـــــــ جو ڪتاب آهي.

(a) خير النساء جعفري (b) ماهتاب محبوب

(c) ثميره زرين

(x) «ڪافي» نالي ڪتاب ـــــــ جو لکيل آهي.

(a) طالب المولىٰ (b) عبدالجبار جوڻيجو

(c) غلام علي الانا

(xi) «بيان العارفين» لطف الله قادري ءَ جو رسالو آهي.

(a) صحيح (b) غلط

(xii) «مقدمہ الصلواته» ابوالحسن سنڌي ءَ جو لکيل آهي.

(a) صحيح (b) غلط

(xiii) «هوائن جي آثار» فهميده حسين جو سفر نامو آهي.

(a) صحيح (b) غلط

(xiv) «نيٺ گونگي ڳالهايو» ناول نسيم کرل جو آهي.

(a) صحيح (b) غلط

(xv) «موهن جو دڙو» ناول آغا سليم جو لکيل آهي.

(a) صحيح (b) غلط

(xvi) «پوُ نر پيري آڪاس» جو ليکڪ شيخ اياز آهي.

(a) صحيح (b) غلط

(xvii) «اندر جنين اڄ» افسانن جو مجموعو آهي.

(a) صحيح (b) غلط

(xviii) «سنڌي ٻولي ءَ جو بڻ بنياد» ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ لکيو آهي.

(a) صحيح (b) غلط

(xix) «ويريون» حميد سنڌي ءَ جي ڪهاڻين جو مجموعو آهي.

(a) صحيح (b) غلط

(xx) «شرح لطيف» جو مرتب رشيد احمد لاشاري آهي.

(a) صحيح (b) غلط

PART-II

NOTE		
	(i)	**PART-II** is to be attempted on the separate **Answer Book.**
	(ii)	Attempt **ONLY FOUR** questions from **PART-II.** All questions carry **EQUAL** marks.
	(iii)	Extra attempt of any question or any part of the attempted question will not be considered.

سوال نمبر۲: سنڌي ٻولي ۽ جي بنياد بابت مکيه نظرين جو وچور ڏئي ٻڌايو ته توهان ڪهڙي نظريي کي درست سمجهو ٿا.

سوال نمبر۳: سنڌي ادب جي تاريخ جو سونهري دور ڪهڙو چئي سگهجي ٿو.....ڪجه مثالن سان سمجهايو.

سوال نمبر۴: شاه عبدالڪريم بلڙي ۽ واري جي ڪلام ۾ ڪهڙا معني جا موتي سمايل آهن؟

سوال نمبر۵: شاه عبداللطيف ڀٽائي سنڌي ثقافت جو ترجمان آهي. انهي ڳا له کي بيتن جي روشني ۾ واضح ڪريو.

سوال نمبر٦: پهاڪو ڇاآهي؟ پهاڪي، چوڻي ۽ ۾ اصطلاح ۾ ڪهڙو فرق آهي؟ مثالن سان سمجهايو.

سوال نمبر۷: هيٺين مان ڪن ٻه ٻن جي فن تي مختصر نوٽ لکو:

(i) الطاف شيخ (ii) مرزا قليچ بيگ

(iii) پيرومل مهر چنداڏواڻي (iv) ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ

سوال نمبر۸: هيٺ ڏنل پيرا گراف جو انگريزي ۽ ۾ ترجمو ڪريو:

(الف)

سنڌي شاعري ۽ جو تاريخي پس منظر شاندار ۽ فخر لائق رهيو آني. انهي ۽ تسلسل ۾ ورهاڱي کانپوء واري شاعري ۽ جو جائزو وٺبو ته اها ٻه پنهنجي فڪري جوهرانسان دوستي ۽ روشن خيالي ۽ جو مظهر لڳندي. انهي ۽ شاعري ۽ جون پاڙون پنهنجي صدين جي قديم تهذيبي ورثي ۾ کتل رهيون آهن، جنهن جو مثال اها لازوال لوڪ شاعري آکهي جنهن ۾ سونهن ۽ سادگي ۽ سان گڏ ڏاهپ وارا ڏس ٻه ڏنل آهن. ان کا سنوا ۽ ڪلاسڪس جو درجو ماڻيندڙ اهابي مثال شاعري آکهي جيڪا هر دور ۾ پنهنجي اهميت ۽ انفراديت ميحرائيندي رهي آهي ۽ اسان جو قومي ورثو آهي.

Translate the following paragraph into idiomatic Sindhi prose: (ب)

Life is in constant change - through revolution or evolution, through reform or radical moves, through extremism or moderation, through tragic - traumatic or peaceful transformation. We should be futuristic and should believe in our future generation - our youth. Keeping the glorious past of our motherland in mind, realising the weaknesses and faults of the present, we can plan for a better and prosperous future of our country.

****

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS IN BPS-17 UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2009

SINDHI

S.No.	
R.No.	

TIME ALLOWED:	(PART-I) 30 MINUTES	MAXIMUM MARKS:20
	(PART-II) 2 HOURS & 30 MINUTES	MAXIMUM MARKS:80

NOTE: (i) First attempt **PART-I (MCQ)** on separate **Answer Sheet** which shall be taken back after **30 minutes.**
(ii) **Overwriting/cutting of the options/answers will not be given credit.**

(لازمي سوال)

سوال 8 (الف): ڏنگين ۾ ڏنل جوابن مان صحيح جواب جي چونڊ ڪريو؟

(i) افسانن جو مجموعو، ”چوٽيهون در“ .... جو لکيل آهي.
(a) امر جليل (b) جمال ابڙو (c) نسيم کرل

(ii) ڊرامو، ”شاهه ايليا“..... .... جو ترجمو ڪيل آهي.
(a) مرزا قليچ بيگ (b) پيرو مل (c) پرمانند ميوا رام

(iii) سوانح حيات، ”مسڪين جهان خان کوسو“ .... جي لکيل آهي.
(a) محمد بخش مجنون (b) جي ايم سيد (c) علي محمد راشدي

(iv) سچل سرمست جو اصل نالو............ ..... هو.
(a) عبدالقدوس (b) عبدالجمال (c) عبدالوهاب

(v) ”تنوير چني“ .... صنف جو ڪتاب آهي.
(a) سير و سفر (b) شاعري (c) سوانح حيات

(vi) غزل جي پهرئين شعر کي .... چئبو آهي.
(a) مقطع (b) مصرع (c) مطلع

(vii) ڊاڪٽر ٽرمپ ”شاهه جو رسالو“ سن .... ۾ ڇپرايو.
(a) 1866ع (b) 1865ع (c) 1862

(viii) شاهه عبداللطيف، سسئي پنهونءَ جي داستان بابت .... سُرَ چيا آهن.
(a) 5 (b) 6 (c) 4

(ix) ”سنڌي نثر جي تاريخ“ جو مصنف .... آهي.
(a) ڊاڪٽر عبدالمجيد ميمڻ (b) ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ (c) منگهارام ملڪاڻي

(x) ”سچل سرمست جو سنڌي ڪلام“ .... جو مرتب ڪيل آهي.
(a) عثمان علي انصاري (b) محمد عثمان ڏيپلائي (c) محمد صديق مسافر

سوال 8(ب): هيٺ ڏنل صحيح يا غلط جواب آهن. چونڊ ڪريو؟

(xi) مرزا قليچ بيگ جو لکيل پهريون اصلوڪو ناول ”زينت“ آهي.
(a) صحيح (b) غلط

(xii) ”ڪوڪڻ ۽ ڪلياڻ“ نواز علي شوق جو شعري مجموعو آهي.
(a) صحيح (b) غلط

(xiii) سيد ثابت علي شاهه غزل جو مشهور شاعر آهي.
(a) صحيح (b) غلط

(xiv) ”منهنجي آتم ڪهاڻي“ جو مصنف ڊاڪٽر عمر بن محمد دائود پوٽو آهي.
(a) صحيح (b) غلط

(xv) ”تحفته الڪرام“ جو ليکڪ مير علي شير قانع آهي.
(a) صحيح (b) غلط

(xvi) ”سون ورني ٽرڻي“ جو ليکڪ الطاف شيخ آهي.
(a) صحيح (b) غلط

(xvii) ”اهي ڏينهن اهي شينهن“ جو مصنف پير علي محمد راشدي آهي.
(a) صحيح (b) غلط

(xviii) افسانن جو مجموعو ”چانديءَ جون تارون“ مهتاب محبوب جو لکيل آهي.
(a) صحيح (b) غلط

(xix) ”سنڌي ٻوليءَ جي لساني جاگرافي“ ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ جي لکيل آهي.
(a) صحيح (b) غلط

(xx) ”آخري رات“ جو ليکڪ ممتاز مرزا آهي.
(a) صحيح (b) غلط

PART-II

NOTE:	
	(i) **PART-II** is to be attempted on the separate **Answer Book.**
	(ii) Attempt **ONLY FOUR** questions from **PART-II.** All questions carry **EQUAL** marks.
	(iii) Extra attempt of any question or any part of the attempted question will not be considered.

سوال 1: سنڌي صورتخطي جي ارتقائي عمل کي واضح ڪندي ٻڌايو ته موجوده صورتخطي جو بنياد ڪهڙي دور ۾ ڪهڙين حالتن جي تحت پيو؟

سوال 2: ”ڪلهوڙن جو دور سنڌي ادب جو سونهري دور آهي“ هن راءِ کي مثالن سان ثابت ڪريو؟

سوال 3: لوڪ ادب جي ارتقا تي روشني وجهندي هن جي ڪن به ٻن صنفن کي مثالن سان واضح ڪيو؟

سوال 4: هيٺ ڏنل سنڌي نثري صنفن مان ڪن به ٻن تي روشني وجهو؟

(1) افسانو (2) ناول (3) ڊرامو (4) داستان

سوال 5: هيٺين مان ڪن به ٻن شاعرن جي ڪلام جون خوبيون مثالن ذريعي واضح ڪيو؟

(1) شاهه عبداللطيف ڀٽائي (2) مخدوم طالب المولىٰ

(3) استاد بخاري (4) شمشير الحيدري

سوال 6: هيٺين مان ڪن به ٻن جي ادبي خدمتن تي روشني وجهو؟

(1) ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ (2) مولانا دين محمد وفائي

(3) ڊاڪٽر عمر بن محمد دائود پوٽو (4) حڪيم فتح محمد سيوهاڻي

سوال 7 (الف): هيٺ ڏنل پيراگراف جو انگريزيءَ ۾ ترجمو ڪريو؟

”سنڌ جي سرزمين جيڪي به دلير مڙس پيدا ڪيا آهن، انهن قومن جو منهن مٿي ڪيو ۽ اسان جي شاعرن ان جي صفتن جي ساراهه ۾ ڪئين ڪلام چيا ۽ ڪئين ڳيت ڳاتا، جيئن ته سنڌ جي سرزمين تي اهڙي قوم جنم ورتو، جنهن کي پنهنجي مٽي، پنهنجو پاڻي، پنهنجو مزاج ۽ پنهنجو ثقافتي ورثو هو تنهن ڪري اتي گهڻي تڻي اهڙا ماڻهو پيدا ٿيا جيڪي دلير هئا ۽ سخي به هئا، ان سان گڏوگڏ هڏ ڏوکي ۽ سچا به هئا“.

سوال 7 (ب): (b) Translate the following paragraph into idiomatic Sindhi Prose

"Sindh is the land of beauty, love and mysticism. Therefore, it has been the home land of religious scholars. The eminent interpreters of the Holy Quran and Hadith were Sindhis, who carried the Holy light to Baghdad and other places in Iraq, Arabia, Egypt and Yemen. They imparted religious knowledge to the people of this distant land and brought them to the path of righteousness. They exhorted them to give up the path of evil and vice in order to follow the path of good and virtue."

****

SINDHI PAPER 2010 PART 1.

Select the best option / answer and fill in the appropriate box on the answer sheet.

A. Haith dinal jawaban maa durst jawab choonde likho.

1.Jadehn maa na hoondas……………………… jo majmoo'o aahe.
a.shairi b. ghazl c. afsaanan

2.Raghoon thiyoon rabab…………………ji shairi jo majmoo'o aahe.
a. Altaf abbasi b.Tanveer abbasi c. Najam abbasi
3. Dithoon……………….. adab ji sinf aahe.

a. jadeed b. lok c. yoonani

4. choudihein chand aakash…………………..ji shairi jo majmoo'o aahe.
a. Sehr Imdad b. Fehmida Hussain c. Imdad Hussain

5. Drame aie Novel mei fanni farq ………………………..
a. Aahe b. Konhe c.khabr nahe.

6. Uhe deinh uhe Sheehn jo lekhak …………………..aahe.
a. Pir Ali Muhammad rashidi b. Pir Hisaam u din rashid c. Mehtab rashidi

7.Ghazal sindhi adab mei …………………boli maa aayo.
a. Arabi b. Angrezee c. Farsi

8. Aouraah novel………………….jo takhleeq kayal aahe.
a. Ghulam nabi mughal b. Kazi Khadim c. Amar Jaleel

9. Angraizan je dour mei Sindhi ……………………. Ghanee taraqi kayee.
a. Nazam b. Nasar c. lok adab

10. Talpuran je dour khaa aag mei Sindh mei………………….. jo dour ho.
a. Arghoonan b. Turkhanan c. Kalhoran

B. Sahih ya Ghalat jawab ji choond kayo.

1. Biloo Dada Jamal abro jo likhyal afsano aahe.
a. Sahih b. Ghalat

2. Dr. Ghulam ali alaana boli jo maahir aahe.
a. Sahih b. Ghalat

3. Mir Abdul Hussain sangi meeran je dour mei shairi kayee.
a. Sahih b. Ghalat

4. " Hum Auost" Agha Saleem jo likhyal novel aahe.
a. Sahih b. Ghalat

5." Chaar muqala" mei shairi jee sinfan te muqala likhya waya aahin.
a. Sahih b. Ghalat

6. Dour nasri sinf aahe.
a. Sahih b. Ghalat

7. Abdul karim ghadai awami shair ho.
a. Sahih b. Ghalat

8. Misri Shah khe kafi jo badshah kothio wanje tho.
a. Sahih b. Ghalat

9. Shams-u-din Bulbul sabh kha pehrein tanz aie mazah khe sindhi shairi mei aando.

a. Sahih b. Ghalat

10. Mirza Qaleech Baig 1929 mei guzaare wayo.
a. Sahih b. Ghalat

Part-II

NOTE: attempt only foyr questions from part-ii in all including question no.7 which is compulsory.all que carry equal marks.

Q.1.sindhi boli jay mahren boli jay bun bunyad babat mukhtlaf nazrya pesh kaya ahim.dr.nabi baksh baloch aen dr.g.a.allana jay nazrayen mein kehro fark ahey?kholey samjhayo.

Q.2.sindhi lok adab khay saherarn mein dr.nabi baksh baloch kehro qardar ada kayo ahey?peraeto note likho.

Q.3.DR.GURBAKSHANI "uqdama-e-Lateefi "Lakhi shah lateef khay samjhan mein wadi saholat peda keay ahe?mathean rae tay tabsro kayo?

Q.4.MIRZA QALEECH BAIG joon mutrajim je haysiat mein kehryon khidmaton ahin?vichor baya kay?

Q.5.Ustab bukhari je shaeri je khobayan aen sandas awami shaeri jo tanqedi jaezo pesh kayo?

Q.6.Altaf sheikh safarnaman je dunya mein wado naol kamayo ahe.sandas kin b bin safarnaman tay pehjee rae likho?

Q.7.TRANSLATION
A.SINDHI TO ENGLISH
B.ENGLISH TO SINDHI

CSS Sindhi Paper 2011

NOTE: attempt only four questions from part-ii in all including question no.7 which is compulsory.all que carry equal marks.

part 1

Q.1. SELECT THE BEST OPTION/ANSWER AND FILL IN THE APPROPRIATE BOX ON THE ANSWER SHEET.

1. sindhi boli ji moujuda mayari sooratkhati ………..ji hukumati daur mein raij thi.
i.araban ii. Angraizan iii. Kalhoran

2. kitab 'sindhi boli'………jo likhyal aahay.
i.dr Nabi bakhsh balouch ii.mohammad Ibrahim joyo iii.siraj.

3. Sindhi boli jo abhiyas'……..jo likhyal aahay.
i. dr.ghulam ali Alana ii.bheru mal mahr chand advani iii.dr Muhammad qasim bughiyo

4.Quran majeed jo pehriyon tarjimo……..boli mein shaya thiyo.
i.Hindi ii. Sindhi iii. anagraizi

5.Sindhi boli ain adab ji tarikh'……..ji likhyal aahe.
i.dr.Nabi bakhsh balouch ii.dr abdul jabar junejo iii.dr haider sindhi

6. Pakistan ji boliyan mein Punjabi,seraiki,pushto,balouchi ain sindhi maan marni khan wadheek ilmi ain adabi mawad ………boli mein chapyal aahe.
i. sindhi ii.punjabi iii.balouchi

7.Sindhi boli jo ban buniyad'kitab……..jo likhyal aahe.
i.dr.ghulam ali Alana ii.prof.ali nawaz jatoi iii.jairam das doulat ram

8.sindhi boli jai mukhtalif muhawaran/lihjan (dialects)maan ……mayari toar akhtyar kayal aahe.

i.sareeli ii.laari iii.wichouli

9.sindhi boli:lisaniyat khan samaji lisaniyat tayeen'kitab ………jo likhyal aahe.
i.dr.allahdad bohiyo ii.dr.qasim bughyo iii.dr.abdul karim sandailo

10. sindhi boli ji tarki ain tarweej lai………qaim kayal aahe.
i.institute of sindhialogy ii.sindhi language authority iii.sindhi adabi board

11. mamooyan ja bait'sindh mein……..ji hukmrani jai dour mein sarjya.
i.soomran ii.kalhoran iii.saman

12. shah latif panhji shairi mein noori ain jam tamachi'jo zikr…….mein kayo aahe.
i. Sur kaamoad ii. Sur kaliyan iii. Sur khanbhat

13.sindhi boli jai ihm shair……..jee aksar shairi jai kitaban ja unwan shah latif jee shairi maan khanyal aahin.
i. tanvir abbasi ii. Shah lutfullah qadri iii.sheikh ayaz.

14. aftab adab'kitab……….jo likhyal aahe.
i. maulana din Muhammad wafai ii. Hakim faith Muhammad sewhani
iii. mirza kaleech baig

15.sindhi loak adab tay sabh khan wadheek kam……..jo kayal aahe.

i. dr.abdul karim sandailo ii.dr.nabi bakhsh iii. Allah bakhsh nizamani

16.mirza kaleech baig jo mashahoor novel Zeenat……..ain……..mein tarjimo the chuko aahe.
i.urdu ain Punjabi ii.urdu ain angraizi iii.punjabi ain pushto

17.chotihon dar'……..jo majmo'a aahe.
i. kahanian ii. Mazmoonan iii. Mukalan

18. Adab ja fikri muharik'kitab……..jo likhyal aahe.
i. rasool bakhsh palijo ii.dr.allahdad bohiyo iii.dr.fehmida hussain

19. kitab Soan warniyoon dilyoon…………jo tarjmo kayal aahe.
i. lal chand amr dino ii.mirza kaleech baig iii.dr.sulaiman shaikh

20.Kapar tho kan kare'………ji shairi jo kitab aahe.
i. ustad bukhari ii. Imdad husaini iii. Shaikh ayaz.

Part-II

1) Sindhi boli jo shumar duniya ji qadeem tareen boli main the tho.sindhi boli tay thiyal kam ji roshini main tafseel saan behis kayo.

2) Sindhi boli jai asal nasal babat mukhtalif mahiran jai nazriyan tay behis kare panhgi rai jo izhar kayo.

3) Pakistan main galhaigandar mukhtalif bolian babat buniyadi jaan dayee sindhi boli ji ihmiat babat tafsilee waichar paish kayo.

4) Mukhtalif aaliman ji likhiyal sindhi adabi tareekh babat buniyadi jaan dai panhangi pasand ji adabi tarikh tay tafsil saan likho.

5) Shah abdul latif ji shairi sindhi samaj ji akasi aahay.misalan saan samjhayo.

6) Kin bin aalaman ji ilmi ain adabi khidmatan tay tafsil saan behis kayo.
I. Mirza kaleech baig
II. dr.Nabi bakhsh balouch
III. Shaikh Ayaz

7) Translation

Sindhi Paper 2012

Part 1:

1. Kitab "Mar'an Moon seen aa". ………………….jo likhial aa. Siraj

2. Kitab "Sindhu ji saanjhah" .... je bare men likhial aa. Tareekh

3. Kitab "Sindhi Ghazal ji Osar" .... jo likhial aa. Ayaz Qadri

4. Novel "Saanghar"...... jo likhial aa. Mohd Usman Diplai

5. Kitab "Aaliman jo Aaftab"......... jo likhial aa. Ghulam Mustafa Qasmi

6. Kitab "Kithy ta bhanjbo Thak musafir"......... Aahe. Aatam Kahani

7. "Risala-e-Sarmast" ...... muratab karayo. Usman Ali Ansari

8. Kitab "Sindh ja Kot aeen Qila"kenh jo likhial aahe. Ishtiaq Ansari

9. Kitab....... Ghulam Ali Allana jo likhial aahe. Ilm-ul-lisaan sindhi zuban

10. Kitab "Pegham-e-Latif" ...... jo likial aahe. G.M syed

11. Kitab "Saao pano ya Karo Pano"...... jo likhial aa. Mirza Qaleech

12. Kitab .... Perma nand Mewa Raam jo likhial aa. Gul Phul

13. Kitab "Shah Jon Soormyon "...... jo likhial aa. Narayen Das Bhambhani

14. Kitab .... Khaleeq Morai jo likhial aa. Sundari

15. Kitab "Gaalhyoon Muhinje Goath Jon"...... jo likhial aa. Pir Hasam Din Shah Rashdi

16. Kitab "Jamia Sindhi Lughaat "...... likhial aa. Dr. Nabi Bux Baloch

17. Misri Shah .... main mash'hor ho. Kaafi

18. Kitab "Choteehon Dar"............. jo likhial aa. Naseem Kharal

19. Kitab "Gaye Payo Jagaye Payo"........ jo likhial aa. Ustad Bukhari

20. **Shah sain jo Shair ho jeko changee reet yaad nahy un lai mazrat....**

Part 2:

Q no 2:
Dr abdul kareem Sandeele je lok adab mein kayal khudmatn jo tafseeli jaizo watho ??

Q no 3:
Kin mohakkan to rayo aahay ta sindhi boli yarheen sadi 11, khaan shuru thi hoi, hin silsalay mien pehnja raya tafseel saan likho

Q no 4:
Jadeed daor mein sindhi adab te kehra nawaan nazarya asar andaz ahin, misaaln zariye pehnji raye pesh karyo

Q no 5:
Adab mein tarjme ji ahmiyat bayan kanday, sindhi adab mein beiyan boliyan taan tarjmo kayal kitaban je baray mein jaan diyo

Q no 6:
Samaaj cha khe tho chaije. sindhi adab mein sindhi samaaj ji akasi kehri reet kayal ahay. misalan zariye roshni wijho

Q no 7:
shah latif je kalaam khe kehran danishwaran saheriyo ahay. inhan danishwaran je kayal kam jo tafseeli jaizo watho

Q no 8:
Translation.